

Retningslinjer for tildeling av skjønnsmidler til kommunene

1. Bakgrunn og hensikt. Kommunene får sine inntekter fra mange kilder. En stor del av kommunenes inntekter er statlige overføringer og gis dels som frie inntekter og dels som øremerkede tilskudd. De frie inntektene fordeles for en stor del etter objektive kriterier som skal bidra til å utjevne inntekts- og utgiftsforskjeller mellom kommunene. Skjønnsstilskuddet er en del av kommunenes frie inntekter, og skal bidra til å ivareta hensyn som ikke tas hånd om på annen måte med sikte på å gi kommunene samme mulighet til å ivareta sine primær oppgaver.

2. Sentrale retningslinjer. Kommunal- og regionaldepartementet (KRD) utarbeider sentrale retningslinjer som normalt revideres hvert år. I kommuneproposisjonen, som behandles i Stortinget i juni, vedtas totalrammene for skjønnsstilskuddet neste år. Dersom det er spesielle hensyn som Stortinget forutsetter skal ivaretas gjennom skjønnet vil det fremgå av vedtaket. En vesentlig del av skjønnsrammen fordeles på fylkesnivå. Fylkesmennene fordeler så midlene til den enkelte kommune i fylket. Det er åpnet for at fylkesmennene kan holde igjen midler til senere fordeling uten at det er satt noe tak for dette. Fylkesmannen i Oppland holder tilbake midler til fordeling på fornyingsprosjekter. Fordelingen av ordinære skjønnsmidler er offentlig fra det tidspunktet statsbudsjettet blir offentliggjort primo oktober.

3. Hvorfor lokale retningslinjer? Skjønnsmidlene fordeles på basis av et sentralt rammeverk. Imidlertid er fylkesmennene innenfor dette rammeverket gitt en relativt stor frihetsgrad når det gjelder den kommunevise fordelingen. Det er derfor viktig å ha en bevissthet i forhold til hvilke hensyn vi ønsker å ivareta i Oppland.

4. Hovedprinsipper for fordelingen i Oppland . I Oppland ønsker vi å fordele midlene basert på en todeling:

a) ordinære skjønnsmidler

b) skjønnsmidler til fornyingsprosjekter

5. Ordinære skjønnsmidler. I den tildelte fylkesrammen vil det ligge ulike grader av bindinger som følge av Stortingets vedtak om skjønnsrammen. I noen tilfeller bes fylkesmannen om å fordele midler ut fra allerede fastsatte forutsetninger. I tillegg er det fastsatt en del generelle retningslinjer for fylkesmannens arbeid. Innenfor disse rammene har imidlertid fylkesmannen stor grad av frihet. Fordelingen skal, ut fra kjennskapet fylkesmannen har til Opplandskommunene, bidra til å gi kommunene samme mulighet til å ivareta sine primær oppgaver. Dette kan være begrunnet både i særlige utgifter og/eller inntektssvikt. Midler kan også brukes som et bidrag til investeringer mv. som er viktig å få gjennomført, men hvor dette er vanskelig å få til innenfor ordinære rammer. Fylkesmannen vil normalt ikke gi midler til drift av regionkontorer. I tråd med sentrale retningslinjer vil Fylkesmannen vurdere om kommuner som ikke utnytter eget inntektsgrunnlag, skal tildeles skjønnsmidler.

For å få et best mulig grunnlag for fordelingen ber fylkesmannen kommunene om å rapportere inn forhold som de mener bør vurderes tilknyttet skjønnsfordelingen. I tillegg innhentes det informasjon fra fylkesmannens fagavdelinger i dette arbeidet. For å sikre forutsigbarhet i forhold til kommunenes rammer blir denne delen av skjønns potten fordelt i statsbudsjettet.

6. Fornyingsprosjekter. Fylkesmannen ønsker å støtte opp om prosjekter i enkeltkommuner eller i forpliktende interkommunalt samarbeid som skal bidra til at tjenesteytingen blir mer effektiv og/ eller av høyere kvalitet. Særlig relevant vil det være å støtte sektorovergrepene prosjekter for å bedre planlegging, økonomistyring, effektivisering/ produktivitetsutvikling eller prosjekter som iverksettes for å oppnå en mer brukerorientert forvaltning/ tjenesteproduksjon. Prosjekter som har til hensikt å etablere tydelig skille mellom bestiller- og utførerfunksjon, og som vil bidra til å få frem data som viser sammenhengen mellom ressursbruk, omfang og kvalitet vil være aktuelle for støtte. For å sikre overføringsverdi vil det stilles krav til dokumentasjon av prosjekter som gis støtte. Det blir holdt igjen midler som skal gå til denne type prosjekter. Det vil være en egen søknadsrunde for disse midlene.

7. Organisering. Fordeling av skjønnsmidler har nær tilknytning til kommuneøkonomi og fylkesmannens oppfølgings- og tilsynsansvar på dette området. Fagansvaret for tildeling av skjønnsmidler er lagt til Samordnings- og beredskapsstaben hos fylkesmannen. Oppgaven er av tverrfaglig karakter og krever utstrakt samarbeid på tvers av fylkesmannens avdelinger. Fylkesmannen ser det også som svært viktig med god kommunikasjon og dialog med kommunene innenfor dette området.

8. Årshjulet . Basert på dagens rammebetingelser legges det opp til følgende tidsplan:

- a) ca. 15.5. Regjeringen legger fram kommuneproposisjonen for neste år med blant annet forslag til skjønnsramme mv.
- b) ca. 15.5. Kommunal- og regionaldepartementet (KRD) avholder et informasjonsmøte for de som jobber med kommuneøkonomi hos fylkesmennene om kommuneproposisjonen.
- c) ca. 15.5. Fylkesmannen informerer kommunene om kommuneproposisjonen (f.eks. e-post, fylkesmannens hjemmeside)
- d) ca. 25.5. Fylkesmannen har sin årlige samling for kommunene der kommuneproposisjonen er hovedtema.
- e) ca. 20.6. Stortinget vedtar kommuneproposisjonen hvor den totale skjønnsrammen for neste år fastsettes. Samtidig vedtar Stortinget også større og mindre bindinger med hensyn til hva skjønnsmidlene skal nyttes til.
- f) ca. 25.6. KRD sender brev til kommunene der det orienteres om hva Stortingets vedtak om kommuneproposisjonen innebærer for den enkelte kommune inkl. forhold knyttet til skjønnsrammen.
- g) ca. 1.7. FM sender brev til kommunene der det åpnes for innspill til fylkesmannens fordeling av skjønnsmidler.
- h) ca. 20.8. KRD's skjønnsbrev sendes fylkesmennene der fordelingen av midler til det enkelte fylke fremgår og likedan fastsatte forutsetninger for fordelingen til den enkelte kommune.
- i) aug-sept. Forberedelsen til skjønnsfordelingen gjennomføres inkl. innhenting av informasjon fra fylkesmannens avdelinger og gjennomgang og vurdering av søknader fra kommunene.
- j) ca. 10.9. FM sender brev til departementet med en begrunnet fordeling på kommunenivå, og der det også fremgår hvor stor del av skjønnsrammen som er holdt tilbake for senere fordeling.
- k) primo okt. Statsbudsjettet legges fram. Fordelingen av skjønnsmidler på kommunenivå og begrunnelsen for denne er offentlig fra dette tidspunktet.
- l) primo okt. Kommunene orienteres kort om hva som ligger i skjønnsfordelingen (eks. e-post, fylkesmannens hjemmeside).
- m) okt.-nov. Det sendes brev til kommunene med mer detaljert informasjon om fordelingen.
- n) ca. 10. januar neste år. Brev til kommunene der det åpnes for å søke på skjønnsmidler til fornyingsprosjekter.
- o) jan. - mai. Arbeid tilknyttet fordeling av restpott skjønnsmidler. Brev til kommunene primo mai om fordeling på fornyingsprosjekter. Fristen for å melde inn til KRD om hvordan disse midlene er fordelt vil være ca. 15.10.

9. Verktøy. I tillegg til disse retningslinjene vil kommunene få tilsendt mal for utforming av søknad om skjønnsmidler til fornyingsprosjekter.

10. Gyldighet og revisjon. Disse retningslinjene gjelder for fordeling av skjønnsmidler for 2012 og varer til det er behov for justeringer. Behovet for justeringer vurderes årlig primært i juni ved oppstart av arbeidet med fordeling av skjønnsmidler for neste år.

Retningslinjene må ellers sees i sammenheng med sentrale retningslinjer. Kommuneproposisjonen og KRØ's skjønnsbrev det enkelte år gir viktige føringer..

14.06.2011 AGN